

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Сторінка 1 з 4
--------------------	---	----------------

Завідувач кафедри
_____ /Петраковська О.С./

«24» травня 2022 р.

Розробник силябуса
_____ /Реутова О.Г./

СИЛАБУС СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЗЕМЕЛЬ

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою:
2) Навчальний рік: 2021/2022
3) Освітній рівень: другий (магістерський) рівень
4) Форма навчання: денна, заочна, дуальна, дистанційна, змішана
5) Галузь знань:
6) Спеціальність, назва освітньої програми:
8) Статус освітньої компоненти: вибіркова
9) Семестр: 2
11) Контактні дані викладача: канд.фіз-мат.наук., доцент Реутова Олена Георгіївна, reutova.oh@knuba.edu.ua , +380504422298; http://www.knuba.edu.ua/?page_id=89330
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): Земельне право, Просторовий розвиток територіальних громад, Основи землеустрою і кадастру, Економіка землекористування, Ділова іноземна мова, Академічна доброчесність та академічне письмо, Історія філософії та філософської думки,
14) Мета курсу: поглиблення теоретичних знань та практичних навичок в питаннях соціально-екологічних проблем сучасного землекористування, зокрема: історії та причин виникнення концепції сталого розвитку; досвіду впровадження соціально-орієнтованого землекористування в інших країнах; фінансових та правових механізмів взаємодії держави з приватними власниками земельних ресурсів; впливу антропогенних факторів на погіршення екологічної ситуації; відсутності екологічно і соціально орієнтованої координації між різними власниками і користувачами земельних ділянок. Формування у студентів сучасних підходів до перспективного землекористування як складової сталого розвитку та забезпечення демографічного і еколого-економічного балансу існування людства; розуміння теоретичних та практичних основ сталого розвитку земель різних категорій в межах населених пунктів та поза їх межами.

15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПРН 02. Застосовувати наукову комунікацію при написанні наукових матеріалів.	Опитування під час лекцій; контрольна робота	Лекції, практичні заняття, самостійна робота студента	ІК ЗК: 02-07; 09-10 ФК(СК): 01-04;06; 08-12
2.	ПРН 03. Володіти методологією та логікою наукового пізнання для розв'язку дослідницьких задач	Опитування під час лекцій; контрольна робота	Лекції, практичні заняття, самостійна робота студента	ІК ЗК: 02-07; 09-10 ФК(СК): 01-04;06; 08-12

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Сторінка 1 з 4
--------------------	---	----------------

3.	ПРН 04. Аналізувати данні різних інформаційних джерел, застосовуючи принципи системного аналізу визначати причинно-наслідкові зв'язки між значущими факторами при вирішенні прикладних професійних завдань	Опитування під час лекцій; контрольна робота	Лекції, практичні заняття, самостійна робота студента	ІК ЗК: 02-07; 09-10 ФК(СК): 01-04;06; 08-12
4	ПРН 05. Оцінювати вплив умови правового, технологічного, соціально-економічного, екологічного, ландшафтнього, природоохоронного характеру на сбалансоване, безпечне землекористування	Опитування під час лекцій; контрольна робота	Лекції, практичні заняття, самостійна робота студента	ІК ЗК: 02-07; 09-10 ФК(СК): 01-04;06; 08-12
5	ПРН 06. Застосовувати норми права при запровадженні заходів спрямованих на забезпечення екологічної стабільності і найбільш ефективного використання земельних ресурсів та гарантів прав власності	Опитування під час лекцій; контрольна робота	Лекції, практичні заняття, самостійна робота студента	ІК ЗК: 02-07; 09-10 ФК(СК): 01-04;06; 08-12
6	ПРН 07. Здатність застосовувати теорії, принципів, технології та інноваційні методи при вирішенні питань раціонального використання, охорони, обліку та оцінки земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях	Опитування під час лекцій; контрольна робота	Лекції, практичні заняття, самостійна робота студента	ІК ЗК: 02-07; 09-10 ФК(СК): 01-04;06; 08-12
7	ПРН 08. Розуміти і застосовувати принципи і методи формування інформації, її систематизації і структуризації відповідно до поставлених проектних або виробничих завдань	Опитування під час лекцій; контрольна робота	Лекції, практичні заняття, самостійна робота студента	ІК ЗК: 02-07; 09-10 ФК(СК): 01-04;06; 08-1

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю
20	30		1	40	залік
Сума годин:				90	
Загальна кількість кредитів ECTS				3	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				50 (1,7)	

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

Модуль 1. Концепція сталого розвитку – базові принципи організації соціально-орієнтованого та екологічно-дружного землекористування.

Лекція 1. Концепція сталого розвитку – історія виникнення, мета створення, загальні принципи. Програма ООН «UN HABITAT» як основа соціально-орієнтованого землекористування і запобігання вичерпання природних ресурсів.

Лекція 2. Сталий розвиток земель як базис втілення концепції сталого розвитку. Основні антропогенні фактори, які модулюють екологічну ситуацію на планеті та впливають на сталий розвиток земель. Особливості такого впливу в урбанізованих та сільськогосподарських регіонах.

Лекція 3. Аналіз міжнародного досвіду щодо втілення в життя основних принципів сталого розвитку.

Лекція 4. Основні засади державно-приватного партнерства, як методу забезпечення економічної бази для втілення в життя концепції сталого розвитку з урахуванням інтересів різних соціальних груп, в тому числі історико-культурних та релігійних особливостей регіонів.

Лекція 5. Проблема нестачі земельних ресурсів та сучасні методи її вирішення.

Модуль 2. Розвиток концепції сталого розвитку в Україні: проблеми, цілі, перспективи

Лекція 6. 17 цілей сталого розвитку України до 2030 року. Участь України в міжнародних заходах, програмах з питань сталого розвитку.

Лекція 7. Втілення концепції сталого розвитку в умовах адміністративно-територіальної реформи.

Лекція 8. Формування та розвиток екологічної мережі, як механізму збереження та раціонального, невиснажливого використання природних ресурсів та передумова забезпечення сталого, екологічно збалансованого розвитку. Роль зелених насаджень при забезпеченні екологічно сталого розвитку

Лекція 8. Особливості землекористування в умовах нестачі енергоресурсів та розвитку «зеленої енергетики»

Лекція 9. Особливості розвитку великих сільськогосподарських підприємств в Україні з огляду на концепцію сталого розвитку.

Лекція 10. Стан втілення концепції сталого розвитку в Україні: досягнення і проблеми.

Модуль 3. Практичні роботи: Напрацювання навичок аналізу та оцінки стану землекористування з огляду на концепцію сталого розвитку, та опрацювання пропозицій щодо досягнення цілей сталого розвитку земель на прикладі різних регіонів/громад/населених пунктів України

Практичне заняття 1. Провести геополітичний аналіз обраного регіону, визначити його адміністративно-територіальні характеристики. Виявити економічні, правові та соціальні чинників, які гальмують соціально-орієнтоване землекористування вибраного регіону/громади/населеного пункту.

Практичне заняття 2. Зробити оцінку демографічної ситуації в вибраному регіоні/громаді/населеному пункті. Проаналізувати міграційні процеси на основі наявних статистичних даних та їх вплив на стан землекористування у вибраному регіоні/громаді/населеному пункті.

Практичне заняття 3. Визначити основну характеристику обраного регіону за переважними видами діяльності (промисловий, сільськогосподарський, тощо). Охарактеризувати специфіку землекористування.

Практичне заняття 4. Дати характеристику особливостям житлового фонду обраного регіону на основі наявних статистичних даних. Оцінити його вплив на землекористування в регіоні.

Практичне заняття 5. Виявити та проаналізувати проблеми сталого землекористування промислових регіонів. Екологічні, соціальні, демографічні особливості. Навести приклади або пропозиції щодо їх урахування з метою забезпечення сталого розвитку територій на прикладі обраного регіону.

Практичне заняття 6. Проаналізувати чинники, що обумовлюють необхідність переходу до соціально-орієнтованого землекористування в регіонах переважно сільськогосподарського використання земель. Навести приклади екологічних наслідків нерационального використання сільськогосподарських земель в конкретному регіоні України та запропонувати шляхи їх усунення.

Практичне заняття 7. Надати характеристику транспортної інфраструктури обраного регіону. Визначити її значення в реалізації концепції сталого розвитку та надати пропозиції щодо її удосконалення в обраному регіоні.

Практичне заняття 8. Охарактеризувати вплив складових екомережі на екологічний стан регіонів. Навести приклади або надати пропозиції щодо розвитку екомережі в обраному регіоні/громаді/населеному пункті.

Практичне заняття 9. Охарактеризувати стан водних ресурсів та землекористування земель водного фонду в обраному регіоні/громаді/населеному пункті та його вплив на досягнення цілей сталого розвитку, зокрема на доступ до питної води.

Практичне заняття 10. Проаналізувати стан територій природо-заповідного фонду в сучасних умовах на прикладі об'єктів з обраного регіону. Надати пропозиції щодо їх збереження.

Практичне заняття 11. Проаналізувати стан «зеленої» енергетики обраного регіону/громади/населеного пункту. Навести приклади розвитку «зеленої» енергетики.

Практичне заняття 12. Виявити та узагальнити основні антропогенних чинників, які модулюють екологічну ситуацію в обраному регіоні, населеному пункті, об'єднаній територіальній громаді.

Практичне заняття 13. Аналіз зарубіжного досвіду щодо сталого розвитку територій на прикладі конкретного зарубіжного регіону. Оцінка можливості застосування зарубіжного досвіду в Україні.

Практичне заняття 14. Надати приклади проектів державно-приватного партнерства, які забезпечують економічну реалізацію цілей сталого розвитку шляхом використання різних джерел фінансування. Надати приклади/пропозиції по вибраному регіону/громаді/населеного пункту.

Практичне заняття 15. За результатами практичних занять 1-14 визначити переважні напрямки розвитку обраного регіону з метою реалізації сталого землекористування з огляду на 17 цілей сталого розвитку в Україні.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота:

Контрольна робота присвячена аналізу та узагальненню ситуації зі сталим землекористуванням на прикладі різних регіонів України (населених пунктів, об'єднаних територіальних громад) та визначенню переважних напрямків розвитку обраного регіону з огляду на 17 цілей сталого розвитку в Україні. Об'єкт дослідження може бути обраним студентом самостійно або запропонований викладачем.

18) Основна література:

1. Сталый розвиток: світоглядна ідеологія майбутнього / За ред. акад. НААН України М. А. Хвесика. - К.: ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розв. НАН України», 2012. – 465 с
2. United Nations Human Settlements Programme (UN-HABITAT) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.unbrussels.org/united-nations-human-settlements-programme-un-habitat/>
3. Петраковська О.С., Тацій Ю.О. Девелопмент нерухомості та сталый розвиток міст. . – К.: Видавничий дім «Кий», 2015. – 504 стор
4. Петраковська О.С., Тузова Л.І. Управління земельними ресурсами Том 4. Екологічне, планувальне та будівельне право / TEMPUS IV. Донецьк: УНИТЕХ, 2012, 282 стор
5. Указ президента України «Про цілі сталого розвитку України до 2030 року» - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
6. Sustainable Development Goals - <https://www.undp.org/sustainable-development-goals>
7. Інституціоналізація природно-ресурсних відносин: [колективна монографія]/ за заг.ред.д-ра екон.н., проф., акад. НААН М.А.Хвесика.-К.: ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2012.-400с.
8. Стратегічні пріоритети безпечного розвитку України на засадах «зеленої економіки»: монографія / В.Г. Потапенко – К.: НІСД, 2012. – 360 с
9. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник / О.Ю. Кононенко. –К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. –109 с. ISBN 978-617-7069-33-0
10. Нова програма розвитку міст [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://habitat3.org/wp-content/uploads/NUA-Ukrainian.pdf>
11. Transforming our world: the 2030 agenda for sustainable development – Режим доступу: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>
12. Petrakovska Olga, Mykhalova Mariia SOCIO-ECONOMIC AND ECOLOGICAL ASPECTS OF LAND MANAGEMENT. ACTA Scientiarum Polonorum, Formatio Circumiectus Zeszyt 17 (4) 2018
13. Адаптація до змін клімату (зелені зони на варті прохолоди) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://necu.org.ua/adaptatsiya-do-zminy-klimatu-zeleni-zony/>
14. Бондар Г. Архітектурні конкурси та конкурси розвитку території демократії в дії. - К.: Арт-Книга, 2017. - 292с.
15. Вакулик І.І./Паркові зони м. Києва як сегмент сучасної // Науковий журнал «Science Rise». - №8 (49) - 2018. - С.55-56
16. Деркульський Р. Ю. Удосконалення економічного механізму збереження зелених зон у містобудівних системах / Р. Ю. Деркульський // Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища. 2018. УДК 332.362:711.43/.712.2. С. 136–141;
17. programme of the Tenth World Urban Forum, 8-13 February, 2020[Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://wuf.unhabitat.org/page/programme-glance>
18. Коваленко А.А. Функції зелених насаджень міста / А.А. Коваленко // Містобудування та територіальне планування. УДК 712.252. С. 207-208.
19. «Концепція Загальнодержавної програми розвитку заповідної справи на період до 2020 року»
20. Крупник А. Зарубіжний досвід громадського контролю: уроки для України /А.Крупник // Громадянське суспільство.–2008.– №5(7).–С. 13–17.
21. Левцов С.В. Організація надання рекреаційних послуг органами місцевого самоврядування у столичному регіоні : [автореф. дис. канд. наук з держ. упр. : 25.00.04]/ С.В.Левцов. – К.: Нац. акад. держ. упр. при Президентові України., 2017. - 20с.
22. Нова програма розвитку міст [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://habitat3.org/wp-content/uploads/NUA-Ukrainian.pdf>
23. Новаковська І.О. Управління міським землекористуванням: [монографія] / І.О. Новаковська. – К.: Аграр. наука, 2016. – 304 с.
24. Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні: Закон України від 24.11.2015 № 817-VIII // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/817-19>
25. Про спеціальну економічну зону туристсько-рекреаційного типу "Курортполіс Трускавець":Закон України від 18.03.1999 № 514-XIV// База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-14>(дата звернення 10.01.2020 р.)
26. Про спеціальну економічну зону туристсько-рекреаційного типу "Курортполіс Трускавець": постанова Кабінету Міністрів України № 1441 від 9 серпня 1999 р. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1441-99-%D0%BF>(дата звернення 10.01.2020 р.)
27. Програма розвитку зелених зон міста Києва »[Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://kmr.ligazakon.ua/SITE2/1_docki2.nsf/alldocWWW/F568AC23F047A944C22573C00053FA80?OpenDocument
28. Demographic Statistics Database / United Nations Statistics Division [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://data.un.org/>(дата звернення 10.01.2020 р.)
29. Jacobs Jane/ Cities and the Wealth of Nations: Principles of Economic Life. Paperback/J.Jacobs/ –New-York byVintage., 1985 P/272. ISBN 9780394729114.

19) Додаткові джерела:

1. Approach to Community Recreation Facility Planning in Edmonton [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://docplayer.net/141270006-Approach-to-community-recreation-facility-planning-in-edmonton-october-2018.html>
2. City of Brandon/ Recreation and Community Facilities Master Plan [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.brandon.ca/images/pdf/Recreation/Recreation_Master_Plan.pdf
3. Chris Dickens, Sibusiso Nhlengethwa & Brown Ndhlovu. (International Water Management Institute) Mainstreaming the Sustainable Development in Developing Countries - <http://www.iwmi.cgiar.org/Publications/Other/PDF/mainstreaming-the-sustainable-development-goals-in-developing-countries.pdf>

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання			Підсумковий контроль	Сума
M1	M2	M3		
10	10	40	40	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю: Успішне виконання та здача контрольної роботи

22) Політика щодо академічної доброчесності:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
  - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм законодавства;
  - надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності.
- Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм законодавства;
  - надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну діяльність;
  - контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3004>